

Andrzej Chojnacki

Adam Szubert (ok. 1784-1844)

Radzyński Rocznik Humanistyczny 16/2, 622-623

2018

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Andrzej Chojnacki

Siedlce

Adam Szubert (ok. 1784-1844)

Szubert Adam Jan Bogumił (ok. 1784-1844) – szlachcic herbu Wieniec, urodzony w ewangelicko-augsburskiej rodzinie Bogumiła i Joanny z Rudzkich. Jego ojciec był marszałkiem młocińskiego dworu Ałojzego Fryderyka Brühla. Protektor ojca Adama Szuberta był twórcą Korpusu Inżynierów Koronnych, generałem artylerii wojsk Rzeczypospolitej i inicjatorem utworzenia Szkoły Artylerii. Zapewne to za sprawą Ałojzego Brühla Bogumił Szubert pozwolił synowi rozpocząć karierę w artylerii. Po wyjeździe gen. A. Brühla do Brodów na Dolnym Śląsku rodzina osiadła pod Warszawą w Ząbkach.

Adam swą służbę wojskową rozpoczął w artylerii pieszej Księstwa, skąd 8 grudnia 1808 r., w stopniu podporucznika, przeniesiono go do kompanii artylerii konnej sformowanej i dowodzonej przez kpt. Włodzimierza Potockiego. Kompania artylerii Potockiego brała udział w wojnie z Austrią 1809 r. (bitwy: pod Raszynem, Grochowem, Kockiem, Zamościem, Sandomierzem i Wrzawami) oraz w kampanii rosyjskiej i niemieckiej w latach 1812-1813. Po upadku Księstwa w wojsku Królestwa Kongresowego, służbę rozpoczął w 1815 r. jako dowódca 4 kompanii artylerii pieszej w Radzynie, która wchodziła w skład 2 Brygady Artylerii Pieszej w Kocku. Dowódcą 2. BAP był do 1818 r. ppłk Jan Krysiński, a po nim ppłk Karol Weisflog. Szubert swą służbę wojskową w Radzynie pełnił do 1818 r., bo w roku tym przeniesiono go na stanowisko dowódcy 1. Brygady Artylerii Lekkokonnej, składającej się z dwóch baterii. Brygadą tą dowodził początkowo płk Józef Hurtig, ale w 1819 r. na stanowisko to wyznaczono ppłk Adama Szuberta i służbę swą pełnił do 1821 r. Szubert w tym samym czasie dowodził także 1 baterią lekkonną, która stacjonowała w Łęczycy (w ówczesnym województwie płockim).

Służbę wojskową zakończył w 1822 r., wziął wówczas dymisję z pensją i mundurem. W czasie służby w wojsku udekorowano go Legią Honorową oraz Krzyżem Virtuti Militari. Po wyjściu z wojska osiadł w swym majątku w Wąckzewie pod Łęczycą i w 1838 r. wylegitymował się ze szlachectwa. Najprawdopodobniej w czasie powstania pozostał poza wojskiem. Zmarł w 1844 r., pochowano go na cmentarzu ewangelicko-augsburskim w Łęczycy, a grób jego przetrwał do dziś.

Adam Szubert żonaty był z Ewą Wiktoria z Dorantowiczów, z którą pozostawił: urodzoną w 1816 r. córkę Mariannę Pelagę (w 1848 r. wyszła za mąż za Hipolita Rocha Góreckiego), urodzonego w 1819 r. syna Adama Bogumiła (w 1847 r. ożenił się z Pelagią z Gortatowskich) oraz urodzoną w 1822 r. córkę Mariannę Julianę.

Rodzonym bratem pierwszego dowódcy kompanii artylerii w Radzynie był Fryderyk Michał Szubert (1787-1860) – botanik, działacz społeczny Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, uczeń a następnie profesor Liceum Warszawskiego oraz Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Ogrodu Botanicznego, który w 1842 r. otrzymał prawo nowego szlachectwa w Królestwie Polskim z racji posiadania orderu Św. Anny II kl. Michał Fryderyk był założycielem Ogrodu Botanicznego w Warszawie (dziś na terenie kompleksu UW). Jego córka Paulina w 1854 r. wyszła za mąż za Stanisława Hempla, syna Joachima – oficera szwoleżerów, właściciela podługowskiego Tuchorzyńca.

BIBLIOGRAFIA:

R. Łoś, *Artyleria Królestwa Polskiego 1815-1831*, Warszawa 1969; B. Gembarzewski, *Wojsko Polskie. Księstwo Warszawskie 1807-1814*, Warszawa 1905; tenże, *Wojsko Polskie 1815-1830*, Warszawa 1903; E. Sęczys, [M. F. Szubert], PSB, t. 49; J. Dudziak, *Alojzy Fryderyk von Brühl (1739-1793)*, Zielona Góra 2010.